

Bruxelles, den 26. juni 2026
(OR. en, de)

Interinstitutionel sag:
2024/0319(COD)

10642/26
ADD 1 REV 2

CODEC 1202
AGRI 505
AGRIORG 80
AGRIFIN 122
AGRILEG 161

I/A-PUNKTSNOTE

fra: Generalsekretariatet for Rådet
til: De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet

Vedr.: Udkast til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013, (EU) 2021/2115 og (EU) 2021/2116 for så vidt angår styrkelsen af landbrugernes stilling i fødevareforsyningskæden (**førstebehandling**)

- Vedtagelse af den lovgivningsmæssige retsakt
- Erklæringer

Tyskland har anmodet om, at følgende erklæring optages i Rådets protokol

Den tyske forbundsregering undlader at stemme om forslaget til forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013, (EU) 2021/2115 og (EU) 2021/2116 for så vidt angår styrkelse af landbrugernes stilling i fødevareforsyningskæden som ændret ved kompromiset fra triloggen den 5. marts 2026.

Forbundsregeringen er enig i forslaget's mål om at styrke landbrugernes stilling. Generelt er den dog ikke overbevist om, at de planlagte instrumenter egner sig til at nå dette mål effektivt.

Forbundsregeringen er særlig kritisk over for den ekstra bureaukratiske byrde, der er forbundet med forslaget, og den store og bekostelige omstillingsindsats. Et af forbundsregeringens centrale mål er at mindske unødvendigt bureaukrati og undgå unødvendige omkostninger for økonomien. I en europæisk sammenligning er den tyske fødevarerindustri særlig berørt af indførelsen af beskyttelse af kødbetegnelser, som der ikke er noget reguleringskrav om ud fra et tysk synspunkt.

På denne baggrund kan forbundsregeringen ikke acceptere forslaget. Samtidig anerkender den, at der er opnået vigtige tilpasninger under trilogien. Medlemsstaterne vil få mulighed for at fravige forpligtelsen til at indgå skriftlige aftaler med et vist minimumsindhold. Selv om undtagelsen for mejerisektoren er begrænset, rummer den væsentlige elementer.

Formandskabet gjorde også alt i sin magt for at forsvare Rådets holdning til beskyttelse af kødbetegnelser: Udtryk, der anvendes i vid udstrækning på det tyske marked langt uden for kødsektoren (såsom burger, pølse og schnitzel), kan stadig anvendes frit, betegnelserne i fiskesektoren berøres ikke, og der er opnået generøse overgangs- og salgsperioder.

Letland har anmodet om, at følgende erklæring optages i Rådets protokol

Letland stemmer imod forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013, (EU) 2021/2115 og (EU) 2021/2116 for så vidt angår styrkelsen af landbrugernes stilling i fødevareforsyningskæden (i det følgende benævnt "forslaget").

Under drøftelserne af forslaget har Letland konsekvent fastholdt det synspunkt, at ethvert forslag, hvis formål er at styrke producenterens stilling i forsyningskæden, skal give producenterne reelle og håndgribelige fordele.

Med hensyn til kontraktforhold og under hensyntagen til den lettiske landbrugssektors synspunkter er Letland af den opfattelse, at beslutningen om at kræve obligatoriske skriftlige kontrakter fortsat bør være op til medlemsstaternes skøn i stedet for at blive pålagt som en obligatorisk forpligtelse.

Letland fremfører følgende argumenter for at stemme imod forslaget:

- 1) Vi mener, at bestemmelserne om kontrakter og kontraktforhold i forordningen om den fælles markedsordning bør forblive uændrede, og at fastsættelse af obligatoriske skriftlige kontrakter og mæglingsordninger bør overlades til medlemsstaternes skøn. Letland er navnlig imod bestemmelserne om kontrakter i artikel 148, da den ikke giver medlemsstaterne mulighed for at beslutte, at kontrakter i mejerisektoren ikke bør være obligatoriske.
- 2) Letland kan heller ikke støtte fravigelsen af Rådets mandat vedrørende mæglingsordningen og nedsættelsen af minimumstærsklen for forsyningsværdi fra 20 000 EUR til 10 000 EUR.

Nederlandene har anmodet om, at følgende erklæring optages i Rådets protokol

Nederlandene ser med tilfredshed på den enighed, der er opnået om forslaget til forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013, (EU) 2021/2115 og (EU) 2021/2116 for så vidt angår styrkelsen af landbrugernes stilling i fødevarerforsyningskæden. De nye regler om kontraktforhold og andre bestemmelser er med til at give landbrugerne en stærkere forhandlingsposition, et mål, som Nederlandene aktivt har støttet i hele beslutningsprocessen. I denne proces var det afgørende at sikre lige vilkår og en bred anvendelse i hele EU for at opfylde målet om "ét Europa, ét marked".

Af både proceduremæssige og væsentlige grunde kan Nederlandene imidlertid ikke støtte, at der i sidste øjeblik blev tilføjet restriktioner for anvendelse af kødrelaterede udtryk og begrænsninger, der pålægges mulighederne for dyrket kød. Disse restriktioner bidrager ikke til at skabe klarhed for forbrugerne og påfører erhvervslivet unødvendige reguleringsmæssige byrder. Desuden underminerer de udvikling af nye og hybride produkter og hæmmer innovation og private investeringer – elementer, der er afgørende for at styrke det europæiske landbrugs- og fødevarerens fremtidige indtjeningssevne. Dette strider derfor mod Draghirapportens anbefalinger til at styrke EU's fremtidige globale konkurrenceevne.

Selv om den foreslåede forordning bidrager til landbrugerens stilling i kæden, kan Nederlandene derfor ikke støtte den kompromisaftale, der er indgået mellem Rådet, Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionen om forslaget til forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013, (EU) 2021/2115 og (EU) 2021/2116 for så vidt angår styrkelse af landbrugernes stilling i fødevarerforsyningskæden, i lyset af forbeholdene med hensyn til ovennævnte restriktioner.

Østrig har anmodet om, at følgende erklæring optages i Rådets protokol

Østrig har altid ydet konstruktiv støtte til praktiske ordninger for at styrke landbrugernes stilling i fødevarerkæden.

Under drøftelserne var og er følgende særlig vigtigt for Østrig:

- undtagelser fra forpligtelsen til at indgå skriftlige leveringskontrakter for landbrugsprodukter, navnlig i mejerisektoren
- en passende differentiering i konkurrencelovgivningen mellem anerkendte producentorganisationer og ikkeanerkendte producentorganisationer eller andre enheder.

Ad. undtagelser fra forpligtelsen til at indgå skriftlige leveringskontrakter for landbrugsprodukter, navnlig i mejerisektoren

Inden for rammerne af forordning (EU) nr. **1308/2013 (artikel 148 og 168)** om den fælles markedsordning kan **medlemsstaterne i øjeblikket** i overensstemmelse med **nærhedsprincippet beslutte**, om der skal kræves **skriftlige kontrakter** for leverancer til førsteopkøbere, dog undtagen kooperativer.

I øjeblikket kræves der ingen skriftlige kontrakter i Østrig; den nationale "Erzeuger-Rahmenbedingung-Verordnung" (forordning om rammebetingelser for producenter) fastsætter imidlertid på grundlag af "Marktordnungsgesetz" (lov om markedsordninger – MOG), at en leverandør af rå mælk eller landbrugsprodukter kan kræve en kontrakt. Skriftlige aftaler om levering af mælk er allerede gængs praksis i Østrig, men skal ikke nøje overholde bestemmelserne i den fælles markedsordning.

Med det nuværende forslag om **revision af den fælles markedsordning** indføres **grundlæggende ændringer af kontraktforholdene**:

Der **kræves** nu i princippet skriftlige **kontrakter** for **samtlige leverancer** af landbrugsprodukter og i mejerisektoren nu i tillæg til rå mælk som noget nyt også for leverancer af alle mejeriprodukter.

Fritagelserne for kooperativer er forbundet med **yderligere betingelser** (bl.a. gennemsigtige og demokratiske metoder til at fastsætte priser på forhånd under hensyntagen til indvirkningen på landbrugernes vederlag og under hensyntagen til betalingsperioder og -procedurer) og skaber **retsusikkerhed**.

Der er blevet indført en **ny revisionsklausul** for kontrakter med en varighed på over 12 måneder (**6 måneder i mejerisektoren**), så en leverandør ensidigt kan opsige en leveringskontrakt når som helst. Indtil videre har målet i den fælles markedsordning været at kræve leveringskontrakter på mindst 6 måneder; der er nu **risiko** for, at der vil blive **tilbudt kortere løbetider**. Dette gælder især i mejerisektoren.

Undtagelser for visse **produkter** eller **dele af kontrakter** er ganske vist stadig mulige, men skal fastsættes på nationalt plan med en deraf følgende bureaukratisk byrde.

Der er **risiko** for, at der kun vil blive tilbudt mere **kortfristede leveringskontrakter**, eller at det vil blive endnu vanskeligere for mindre leverandører i fjerntliggende områder at finde en køber. Dette ændrer ikke på markedsvilkårene. I øjeblikket lægger de øgede mængder mælk i EU et tilsvarende pres på producentpriserne.

Ad. udvidelse af konkurrenceretlige undtagelser til at omfatte ikkeanerkendte producentorganisationer eller andre enheder

Indtil nu har det – uanset artikel 101, stk. 1, i TEUF – været tilladt producentorganisationer, der er anerkendt i henhold til artikel 152, stk. 1, i forordning (EU) nr. 1308/2013, at overtage planlægning af produktion, optimere produktionsomkostninger, markedsføre produktion og forhandle kontrakter om levering af landbrugsprodukter på vegne af deres medlemmer for hele eller en del af deres samlede produktion.

I fremtiden vil disse undtagelser fra konkurrencelovgivningen blive **udvidet** til at omfatte **ikkeanerkendte producentorganisationer, kooperativer eller enhver anden tilsvarende retlig form, der er anerkendt i henhold til national ret**, og som har ansøgt om anerkendelse og endnu ikke er blevet anerkendt som en producentorganisation af en medlemsstat, forudsat at den eller de opfylder kravene i artikel 152, stk. 1, og artikel 154 i forordningen om den fælles markedsordning.

En sådan producentorganisation kan gøre brug af denne undtagelse inden for det tidsrum, der er fastsat i artikel 154, stk. 4, litra a), i forordningen om den fælles markedsordning eller, hvis medlemsstaten ikke har truffet afgørelse om ansøgningen om anerkendelse ved udløbet af dette tidsrum, **inden for et tidsrum på fem år fra indgivelsen af ansøgningen om anerkendelse**, medmindre den berørte medlemsstat har besluttet at nægte anerkendelse.

Der kan forventes følgende forudgående virkninger:

- Tilføjjelsen af nye støttemodtagere vil modvirke de igangværende forenklingsbejjræbelser – en forventet stigning i antallet af kontroller kan forventes at øge den administrative byrde.
- Desuden skaber det forhold, at sager kan have verseret i årevis, retsusikkerhed, hvilket indebærer en betydelig risiko for alvorlige kartelretlige sanktioner i forbindelse med efterfølgende afgørelser i tilfælde af manglende opfyldelse af anerkendelseskravene.
- Det skal også bemærkes, at der er stigende forskelle mellem medlemsstaterne med hensyn til tidsrammen for anerkendelsesprocedurer inden for den fastsatte femårsperiode.
- Derudover indføres der en helt ny anerkendelsesprocedure (i øjeblikket: forudgående kontrol, fremover: efterfølgende kontrol).
- I tillæg til ovennævnte aspekter indebærer den nye bestemmelse en **svækkelse af den nuværende ordning for anerkendte producentorganisationer: Fordelene for allerede anerkendte producentorganisationer vil blive mindre.**

Østrig mener, at *status quo* i anerkendelsessystemet klart bør støttes, ikke mindst for at sikre fordelene for allerede anerkendte producentorganisationer. Endelig har det indtil nu allerede været muligt for alle ikkeanerkendte producentorganisationer, kooperativer og andre enheder at blive anerkendt som producentorganisationer og dermed drage fordel af undtagelserne fra konkurrencelovgivningen.

Konklusion:

Med hensyn til disse punkter ser Østrig stadig et potentiale for større hensyntagen og anmoder derfor **Europa-Kommissionen om at evaluere de foreliggende ændringer inden for en rimelig tidsfrist.**

Østrig vil dog ikke modsætte sig det opnåede kompromis, men tilslutter sig det.

Kommissionen har anmodet om, at følgende erklæring optages i Rådets protokol

Kommissionen har bebudet en revision af EU-reglerne om offentlige indkøb i andet kvartal 2026 for at give mulighed for at anvende kriterier vedrørende bæredygtighed, modstandsdygtighed og europæisk præference i forbindelse med offentlige indkøb.

Kommissionen vil i den forbindelse undersøge, hvordan offentlige udbud på den ene side kan være i overensstemmelse med reglerne for det indre marked og internationale forpligtelser og samtidig fremme bæredygtigheds mål og europæisk præference. Disse mål vil også understøtte den europæiske fødevarerpolitik og fremme produkter fra små bedrifter, som produceres lokalt og markedsføres fra korte forsyningskæder.
